

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Министерство на финансите	Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси
☒ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☐ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Калоян Симеонов	Телефон и ел. поща: (02) 9859 2479, k.simeonov@minfin.bg

1. Проблем за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

В ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г., беше обнародван закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), съгласно който, *inter alia*, беше разширен кръгът на лицата по чл. 4, т. 38 от ЗМИП, които подлежат на регистрация в регистъра по чл. 9а от ЗМИП, воден от Националната агенция за приходите (НАП). Разширяването на кръга задължени лица по чл. 4, т. 38 от ЗМИП е с цел постигане на по-високо ниво на съответствие с Препоръка 15 на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF), включително вписването в регистъра по чл. 9а от ЗМИП е условие за извършване по занятие на дейностите по чл. 4, т. 38 и 39 от ЗМИП.

С допълнението на ЗМИП в кръга на задължените лица по чл. 4, т. 38 от ЗМИП са добавени лицата, които по занятие предоставят услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи. Съгласно чл. 9а, ал. 1 във връзка с ал. 9 от ЗМИП лицата, извършващи по занятие дейности по чл. 4, т. 38 и 39 от ЗМИП, се вписват в електронен публичен регистър към Националната агенция за приходите, като плащат за вписването държавни такси в размер, определен в тарифа, одобрена от Министерския съвет. В тази връзка е необходимо Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси да бъде допълнена, като в кръга лица по чл. 41, т. 1 от Тарифата бъдат добавени лицата, които по занятие предоставят услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи, съответно за вписването на тези категории лица във водения от НАП регистър бъдат определени такси в размер на 50 (петдесет) лв.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Проблемът не може да се реши в рамките на съществуващата нормативна уредба чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Съгласно чл. 9а, ал. 9 от ЗМИП за вписването в електронен публичен регистър към Националната агенция за приходите задължените лица плащат държавни такси в размер, определен в тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Съгласно чл. 41 от Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси, такси в размер на 50 лв. се дължат за вписване на 1) лице, което по занятие предоставя услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие, и 2) на доставчик на портфейли, който предлага попечителски услуги. Доколкото тарифата изчерпателно посочва лицата, които дължат такса за вписване, а не прави общо препращане към разпоредбата на чл. 4, т. 38 и т. 39 от ЗМИП, и предвид разширяването на обхвата на чл. 4, т. 38 от ЗМИП, е необходимо да бъде направено съответно разширяване на обхвата на чл. 41, т. 1 от Тарифата.

В тази връзка е необходимо да бъдат предприети действия за приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Не се налагат действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не е извършвана последваща оценка на въздействието на нормативния акт, както и анализи за изпълнението на политиката.

2. Цели:

С предлаганата нормативна промяна се цели да се изпълни изискването на чл. 9а, ал. 9 във вр. с ал. 1 от ЗМИП, с който се въвежда регистрационен режим за лицата, които по занятие предоставят услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи, включително да се обезпечат разходите по поддържане на публичния регистър.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Национална агенция за приходите;
2. Министерство на финансите;
3. Лицата, които по занятие предоставят услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи;
4. Потребителите на услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание: В случай, че не бъде приет проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси, няма да бъде изпълнено изискването на чл. 9а, ал. 9 от ЗМИП.

При **Вариант 0** няма да бъдат изпълнени изискванията на закона и има риск да не могат да бъдат обезпечени разходите по поддържането и гладкото функциониране на публичния регистър.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма идентифицирани положителни въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

За Национална агенция за приходите: При този вариант няма да бъдат покрити разходите на НАП по поддържане на публичния регистър на лицата по чл. 4, т. 38 и 39 от ЗМИП, което ще се отрази негативно върху бюджета на агенцията.

За Министерство на финансите: При този вариант няма да бъде изпълнено изискването на чл. 9а, ал. 9 от ЗМИП за обезпечаване на разходите по поддържане на регистъра чрез събиране на такси от всички подлежащи на регистрация лица.

За лицата, които по занятие предоставят услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи: Ще бъде налице правна несигурност при какви условия посочените лица ще се вписват в регистъра по чл. 9а от ЗМИП.

За потребителите на услуги, предоставяни от лицата по чл. 4, т. 38 от ЗМИП: Няма да може да се гарантира прозрачността на дейността на лицата по чл. 4, т. 38 от ЗМИП чрез вписване в публичен регистър, което е свързано и с по-висок риск от злоупотреби.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: доколкото лицата по чл. 4, т. 38 най-често са МСП, въздействие за тях от този вариант ще има единствено, ако предоставят услугите по чл. 4, т. 38 от ЗМИП, съответно в този случай въздействието ще се изразява в правна несигурност относно условията за вписване в регистъра по чл. 9а от ЗМИП.

Административна тежест: Няма идентифицирана административна тежест.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информирание, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Приемане на проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси“:

Описание: В случай, че бъде приет проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси:

- ще бъде изпълнено изискването на чл. 9а, ал. 9 от ЗМИП за вписване в публичния регистър по чл. 9а на лицата, които по занятие предоставят услуги за прехвърляне или обмяна на

виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи;

- ще бъдат обезпечени разходите по поддържането и гладкото функциониране на публичния регистър.

Изборът на този вариант е необходим за прилагането на Закона за мерките срещу изпирането на пари, тъй като ще обезпечи функционирането на публичен регистър на задължените лица по чл. 4, т. 38 от ЗМИП. С допълнението на Тарифа № 12 за таксите, които се събират в системата на Министерството на финансите по Закона за държавните такси, се предвижда за вписването в регистъра на лицата, които по занятие предоставят услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи, да се събира такса в същия размер, в който е събираната към момента такса за вписване на лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие, и на доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги, а именно – в размер на 50 лв. Размерите на таксите за вписване в публичния регистър по чл. 9а от ЗМИП не са изчислени като разходоориентирани и за тях се прилага чл. 7а, ал. 6 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

При този вариант се обезпечават финансово функционирането на публичния регистър по чл. 9а от ЗМИП, поддържан от Националната агенция за приходите. Вписването в регистъра се извършва при условия и по ред, определени с Наредба № Н-9 от 2020 г. за условията и реда за вписване в регистъра на лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие, и на доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги. Към датата на изготвяне на настоящата оценка проект на наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-9 от 2020 г., с която се разширява кръга на лицата, подлежащи на вписване във водения от НАП регистър по чл. 9а, е в процес на обществено обсъждане и предстои да бъде приета от министъра на финансите.

Чрез предложените такси се осигурява провеждането на политики в областта на особено важна област на държавен и обществен интерес, каквато е борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант се обезпечават финансово функционирането на регистъра по чл. 9а от ЗМИП и се осигурява възможност за задължените лица да се впишат в него, което от своя страна е условие за извършване на дейността по чл. 4, т. 38 и 39 от ЗМИП. Административните разходи ще бъдат поети от задължените лица по чл. 4, т. 38 от ЗМИП без да се натоварва бюджета. Регистърът е публичен, което осигурява възможност за безплатен достъп на обществеността до информация за лицата, които предоставят по занятие услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане на виртуални активи. Това от своя страна ще повиши прозрачността по отношение на дейността на тези лица, с което ще се създаде възможност за ефективен контрол по прилагането на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

При този вариант е налице по-висока степен на правна сигурност по отношение на лицата, предоставящи услугите по чл. 4, т. 38 от ЗМИП (във връзка с вписването в регистъра по чл. 9а от ЗМИП), както и по отношение на потребителите на тези услуги (във връзка с прозрачността и достъпа до актуална информация).

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Предлаганите промени в Тарифа № 12 ще доведат до минимално повишаване на административните разходи за лицата, които подлежат на вписване в регистъра по чл. 9а от ЗМИП, воден от НАП. Предлаганите промени няма да доведат до негативни въздействия за останалите заинтересовани страни – Министерство на финансите и НАП, нито за потребителите на услугите по чл. 4, т. 38 от ЗМИП.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия: Не са идентифицирани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия: Доколкото лицата по чл. 4, т. 38 от ЗМИП попадат в категорията МСП, с допълнението на Тарифа № 12 и въвеждането на такси за вписване в новия публичен регистър към НАП на нови категории лица, с акта се повишава административната тежест за този кръг субекти. Доколкото изменението се отнася до лица, извършващи специфична дейност на пазарите за виртуални активи, с акта няма да бъдат засегнати голям брой МСП.

Административна тежест: Административните разходи за лицата, които подлежат на вписване, са оправдани, поради очаквания положителен ефект от въвеждането на задължението за вписване на всички лица в обхвата на чл. 4, т. 38 от ЗМИП за засилване на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

		Вариант „Без действие“	Вариант 1
Ефективност		Ниска	Висока
Ефикасност		Ниска	Висока
Съгласуваност		Ниска	Висока

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Въз основа на горното и за целите на прилагането на предвидените в ЗМИП мерки се предлага **Вариант 1**. При този вариант се постига повишаване на ефективността на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

Предлаганите промени в Тарифа № 12 ще доведат до повишаване на административните разходи за новите категории лица по чл. 4, т. 38 от ЗМИП, които подлежат на вписване. Административните разходи са оправдани, поради очаквания положителен ефект от вписването на тези лица и засилване на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да

С допълнението на Тарифа № 12 се разширява обхвата на съществуващия регистрационен режим за лицата по чл. 4, т. 38 от ЗМИП, въведен с чл. 9а от ЗМИП, с цел обхващане на всички категории лица по чл. 4, т. 38 от ЗМИП.

- Не

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- Да

- Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- Актът засяга пряко МСП

- Актът не засяга МСП

Доколкото лицата по чл. 4, т. 38 от ЗМИП попадат в категорията МСП, с допълнението на Тарифа № 12 и въвеждането на такси за вписване в новия публичен регистър към НАП на нови категории лица, с акта се повишава административната тежест за този кръг субекти. Доколкото допълнението

се отнася до лица, извършващи специфична дейност на пазарите за виртуални активи, с акта няма да бъдат засегнати голям брой МСП.

От друга страна, с въвеждането на възможност за финансово обезпечаване на функционирането на публичния регистър към НАП, ще се гарантира прозрачността на дейността на лицата по чл. 4, т. 38 от ЗМИП и ще се създаде възможност за минимизиране на риска от злоупотреби и подобряване на ефективността на мерките срещу изпирането на пари, което в дългосрочен план води до подобряване на условията за бизнес на МСП.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани потенциални рискове от приемане на предложението акт.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще бъдат проведени обществени консултации като проектът на постановление на Министерския съвет, докладът към него, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ ще бъдат публикувани на Портала за обществени консултации и на Интернет страницата на Министерството на финансите.

Проектът на акт ще се съгласува в съответствие с чл. 32, ал. 1, 3 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, включително с Държавна агенция „Национална сигурност“.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултациялни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Няма.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

[Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари](#) (обн. ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.)

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Снежанка Колева, директор на дирекция „Регулация на финансовите пазари“

Дата: 12.01.2024 г.

Подпис: